

Nov pogled na vodo

Naj vas navdihne teh 12 ključnih sporočil, ki lahko spodbudijo nov pogled na vodo. Kriza zaradi vode, s katero se soočamo, je resna, njeni vzroki pa zapleteni in med seboj povezani. Čeprav je pomembno, da jih razumemo, je cilj sporočil te kampanje spodbujanje sprememb z osredotočanjem na rešitve. Dodate lahko svoje konkretne rešitve, usklajene s sporočili.

1	<p>Nov pogled na vodo</p> <p>Štirideset odstotkov ljudi po vsem svetu že čuti posledice pomanjkanja vode. Spremeniti moramo svoj odnos do vode. Spremenimo način, kako gospodarimo z vodo, jo uporabljamo in vrednotimo.</p> <p>Skupaj imamo vse potrebno za pravilno ukrepanje. Vodni krog lahko popravimo. Vodo lahko učinkovito uporabljamo po vsej EU. Poskrbimo lahko, da imamo vsi dostop do čiste in cenovno dostopne sladke vode. Zdaj je čas za #WaterWiseEU.</p> <p>Seznajte se s številnimi rešitvami v zvezi z vodo in ugotovite, kako lahko vsi prispevamo k spremembam.</p> <p>Delite svojo poglavitno rešitev za vodo. Kako se je spremenil vaš pogled na vodo?</p>
2	<p>Voda ni neskončen vir</p> <p>Voda je nujno potrebna, toda redka. Sladka voda predstavlja manj kot 3 % svetovne vode, od česar večina ni na voljo za uživanje pri ljudeh.</p> <p>Voda prehaja iz morja v oblake na kopno in v reke ter tako ohranja življenje. Toda podnebne spremembe ter degradacija tal in ekosistemov povzročajo motnje v našem vodnem krogu, ki je nujen za vsa živa bitja. Z varovanjem narave lahko pomagamo znova vzpostaviti ravnovesje.</p>

	<p>Cenimo vodo kot skupno darilo, ne samo za ljudi, temveč za vsa živa bitja na Zemlji.</p> <p>Ugotovite, kako EU ukrepa za zaščito in obnovo naših ekosistemov.</p>
3	<p>Barve vode</p> <p>Za nov pogled na vodo moramo razumeti različne vrste vode.</p> <p>Modro vodo najdemo v jezerih, rekah in telesih podzemne vode. Bistvena je za pitje in uporabo v gospodinjstvih, pa tudi v kmetijstvu. V Evropi se za kmetovanje porabi 50 % modre vode.</p> <p>Zelena voda je v rastlinah, tleh in gozdovih. Zdravi ekosistemi pomagajo zadrževati in čistiti vodo ter tako ohranjajo globalni vodni krog.</p> <p>Siva voda iz mest in industrije se obdela v procesu čiščenja in se lahko ponovno uporabi.</p> <p>Črna voda, ki je uporabljena voda iz stranišč, je odpadna voda, ki je ni mogoče ponovno uporabiti, razen če se obdela s procesom čiščenja. Bistveno je, da jo upravljamo pravilno, da ne pride v stik s sladkovodnimi ali podzemnimi vodnimi viri.</p> <p>V sodelovanju z naravo lahko poskrbimo, da bo voda na voljo za vse. Ugotovite, kako lahko ohranimo zaloge vode v naravi polne, kar bo koristilo družbi, naravi in gospodarstvu.</p> <p>Odkrijte tudi, kaj dela EU za zagotavljanje ustreznega čiščenja naših odpadnih voda.</p>
4	<p>Voda kot vzrok za naslednjo krizo</p> <p>Ne doživljamo le podnebne krize, temveč tudi krizo zaradi vode. Zaradi desetletij slabega upravljanja, onesnaževanja in netrajnostnih praks so naši vodni sistemi na robu. Poplave in suše so vse pogostejše, naše reke in morja pa trpijo.</p> <p>Vzroki za to krizo so preveliko povpraševanje ter učinki trojne krize podnebnih sprememb, izgube biotske raznovrstnosti in onesnaževanja.</p> <p>Leta 2019 se je skoraj 30 % ozemlja EU soočalo s pomanjkanjem vode. Od leta 1970 smo izgubili tretjino sladkovodnih ekosistemov, sladkovodne</p>

	<p>populacije pa so se zmanjšale za 83 %. Mokrišča izginjajo, reke pa izgubljajo povezavo z morjem.</p> <p>Tako ne moremo nadaljevati. EU že ukrepa s trdno zakonodajo in precejšnjimi naložbami, vendar je treba iti še dlje. Potrebujemo nov pogled na vodo in postati moramo #WaterWiseEU.</p> <p>Zaščitimo naš najdragocenejši vir, preden bo prepozno.</p>
5	<p>Voda v vsakdanjem življenju</p> <p>Voda ima pomembno vlogo v skoraj vsem, kar kupimo, ne le v hrani in pijači. Od kmetijstva do industrije in prostega časa je sladka voda nujno potrebna. Bistveno je, da to razumemo, pa tudi da razumemo, kako zagotoviti učinkovito porabo in obnavljanje sladke vode, da povpraševanje ne bi preseglo njene razpoložljivosti.</p> <p>EU si za to prizadeva z izvajanjem ukrepov za varčevanje z vodo, spodbujanjem trajnostnih kmetijskih praks in vlaganjem v projekte na področju vodne infrastrukture. Vložila je že več kot 15 milijard evrov v projekte, povezane z vodo, da bi zagotovila čisto in trajnostno vodo za vse. Prispevati pa morate tudi vi.</p> <p>Ali veste, kako ugotoviti, od kod prihaja vaša voda in koliko vode se skriva v izdelkih, ki jih uporabljate? Svoje predloge delite v komentarjih.</p>
6	<p>Voda nas povezuje</p> <p>Voda ni le vir; je ekosistem ter sestavni del naše identitete in dediščine. Od vijugastih rek do prostranih jezer in morij – evropske vodne poti v sebi nosijo zgodbe naše preteklosti, oblikujejo našo sedanost in določajo našo prihodnost.</p> <p>Več kot 60 % evropskih rek je čezmejnih, kar pomeni, da tečejo skozi več držav. Samo pomislite na Donavo, Ren in Vislo, kjer imajo vodne poti ključno vlogo v mednarodnih odnosih, upravljanju voda in okoljskem sodelovanju med državami, katere prečkajo.</p> <p>Tudi nas ljudi same sestavlja 60 % vode, zaradi česar je naša povezanost z vodo še globlja.</p> <p>Na katere druge načine nas še povezuje voda? Delite svoje misli!</p>
7	<p>Preveč vode</p>

	<p>Ali ste vedeli? Devetdeset odstotkov elementarnih nesreč je povezanih z vremenom in vodo, vključno s sušo in izsuševanjem, požari v naravi in onesnaževanjem. Samo poplave so EU od leta 1980 stale več kot 170 milijard evrov na leto.</p> <p>Poplavljanje rek v EU še nikoli ni bilo tako silovito, pri čemer prizadene na milijone ljudi, povzroča opustošenje in škoduje našim gospodarstvom. Nedavna poročila, kot je ocena podnebnega tveganja v Evropi, ki jo je pripravila Evropska agencija za okolje, kažejo, da Evropa ni pripravljena na hitro rastoča podnebna tveganja.</p> <p>Kako lahko napovemo nesreče, povezane z vodo, in se nanje pripravimo, namesto da se nanje le odzivamo?</p> <p>Sodelujmo z naravo za zaščito skupnosti, domov in mest pred poplavami. Narava je lahko naša najmočnejša zaveznica, saj ima neverjetne sposobnosti vpijanja vode in vzpostavljanja ravnovesja. Ponovno poplavljanje mokrišč, sajenje dreves in obnavljanje naravnih poplavnih ravníc je le nekaj načinov sodelovanja z naravo za ublažitev vpliva podnebnih sprememb.</p> <p>Skupaj lahko prebrodimo vse težave.</p> <p>Kako se vaše mesto in regija pripravljata na poplave? Delite svoje rešitve za odpornost proti poplavam.</p>
8	<p>Premalo vode</p> <p>Podnebne spremembe v kombinaciji s slabim upravljanjem in prekomerno porabo povzročajo daljše, hujše in pogostejše suše po Evropi in svetu. To ima uničujoče posledice za proizvodnjo hrane in energije, biotsko raznovrstnost, gozdarstvo ter prometno infrastrukturo.</p> <p>Suše in pomanjkanje vode v Evropi niso več izjema. Trenutno se 20 % evropskega ozemlja in 30 % Evropejcev vsako leto sooča s pomanjkanjem vode, pri čemer stroške ocenjujejo na kar 9 milijard evrov letno.</p> <p>Vodo moramo uporabljati učinkoviteje in porabiti manj vode na območjih, kjer je primanjkuje. Ključ do odpornosti na suše je v naravi. Če pokrajine izboljšamo tako, da bodo učinkoviteje zajemale in izpuščale vodo, bomo učinkoviteje kos sušam. Ponovna vzpostavitev mokrišč, obnavljanje</p>

	<p>naravnih poplavnih ravnin ter sajenje kmetijskih rastlin, ki so odporne na sušo in porabijo manj vode, je le nekaj načinov, kako nam lahko narava priskoči na pomoč.</p> <p>Na tem področju že napredujemo: Trinajst držav članic je že ukrepalo in sprejelo strategije za obvladovanje suš v boju proti tej pereči težavi.</p> <p>V spodnjih komentarjih delite svoje zamisli glede modrega ravnanja z vodo, varčevanja z vodo in odpornosti na sušo.</p> <p>Seznajte se s projekti, ki pomagajo povečati sposobnost narave za shranjevanje in sproščanje vode.</p>
9	<p>Onesnažena voda</p> <p>Velika količina razpoložljive vode pomeni malo, če ta voda ni čista. Izpusti iz industrijskega sektorja, odtekanje s kmetijskih površin, onesnaženost v mestih, odplake, odpadki, razlitja nafte in rudarjenje so glavni vzroki za onesnaženost voda.</p> <p>Onesnaženosti voda se moramo lotiti pri njenem izvoru. Vsako področje – industrijski sektor, mesta, kmetijstvo, turizem in promet – mora odigrati vlogo pri zagotavljanju, da voda ostane čista in pitna za vse.</p> <p>Ali ste vedeli? Samo 44 % površinskih voda v EU je v dobrem ekološkem stanju, le 31 % pa jih dosega dobro kemijsko stanje. Kmetijstvo prispeva k 80 % izpustov dušika v vode EU.</p> <p>Kakovost kopalnih voda v EU kljub izzivom ostaja visoka. Leta 2022 je bilo 85,7 % kopališč ocenjenih odlično, minimalne standarde kakovosti vode pa izpolnjuje 95,9 % kopališč.</p> <p>Skupaj poskrbimo za zaščito naših dragocenih vodnih virov! Povejte, kako si prizadevate za čisto vodo.</p>
10	<p>Gospodarjenje z vodo</p> <p>Voda ni le vir; je temelj naše hrane, gospodarstev in ekosistemov. Brez vode se poljščine posušijo, industrijske panoge se ustavijo, skupnosti pa trpijo.</p>

	<p>Svetovno povpraševanje po sladki vodi naj bi do leta 2030 preseglo razpoložljive količine vode za kar 40 %.</p> <p>Kako torej zagotoviti, da bo pravično porazdeljena med vse? Razmišljati moramo širše, da lahko poiščemo inovativne rešitve, ki koristijo vsem.</p> <p>Recikliranje vode ali popravilo za odpravo puščanja v domu, ki prepreči potratu vode in zagotovi prihranek denarja. S prenavo namakalnih sistemov, preoblikovanjem mestne infrastrukture in uporabo zelenih inovacij se lahko naša mesta spremenijo v bujne oaze, zmanjšajo tveganja za poplave, skupnosti pa ponovno oživijo.</p> <p>Celostno upravljanje voda ni samo modna beseda – gre za iskanje rešitev, ki bodo prinesle dobrobit vsem.</p>
11	<p>Voda za mir</p> <p>Voda: premostitev razlik ali podžiganje konfliktov?</p> <p>Več kot 3 milijarde ljudi po vsem svetu je odvisnih od vode, ki prečka državne meje.</p> <p>Če vode primanjkuje ali je voda onesnažena, se lahko povečajo napetosti v skupnostih in državah. Toda če se zagotovi, da imajo vsi enakopraven dostop do varne, čiste vode in sanitarne ureditve, se lahko lažje preprečijo konflikti in ohrani mir.</p> <p>EU je vodilna v prizadevanjih za krepitev odpornosti v zvezi z vodo do leta 2050 ter spodbuja čezmejno sodelovanje na področju voda kot katalizator miru in varnosti.</p> <p>Vodo, vključno z zanesljivostjo oskrbe z vodo, je treba prednostno obravnavati v vseh globalnih procesih. Odpornost v zvezi z vodo je bistvena za doseganje ciljev trajnostnega razvoja in boj proti podnebnim spremembam.</p> <p>Odpravimo ovire, saj voda ne pozna meja. Skupaj zagotovimo pravičen dostop za vse v EU in po vsem svetu.</p>
12	<p>Voda in EU</p> <p>Ali ste vedeli? EU se ponaša s trdno zakonodajo in najsodobnejšimi tehnologijami za varstvo vode. Zavezani smo izboljšati dostop do čiste pitne vode in sanitarne ureditve doma in drugod.</p>

Pri uvedbi evropskega zelenega dogovora mora imeti voda pomembno vlogo pri našem zelenem prehodu. Ne glede na to, ali gre za kmetijstvo, industrijo ali energetiko, sta kakovost in količina vode ključni za naš uspeh. Toda soočamo se s precejšnjimi izzivi. Lani se je Evropa soočila z najhujšo sušo v zadnjih 500 letih. Kmetijstvo je glavni vir porabe vode in onesnaževanja, številni evropski vodni viri pa so izčrpani. Poleg tega se številni zakoni EU ne izvajajo ustrezno.

Svojo dejavnost moramo okrepiti. Odpornost v zvezi z vodo je bistveni del soočanja z izzivi na področju zdravja, prehrane in energije zdaj in v prihodnosti.

Izkoristimo inovacije in sodelovanje ter oblikujemo trajnostno prihodnost v zvezi z vodo za vse!